

Oude en nieuwe stormen

Afgelopen december hebben zware stormen een ongelooflijke hoeveelheid hout geveld in onze buurlanden. In Frankrijk is er sprake van meer dan drie keer de jaarlijkse kap en in Zuid-Duitsland is 90% van alle opstanden beschadigd. In het totaal is er zo'n 190 miljoen m³ omgewaaid. Een ramp voor alle eigenaren die vaak (deels) afhankelijk zijn van hout inkomsten. De ongekende grote hoeveelheid hout komt straks op de markt, hoe dat zal gaan is momenteel nog speculeren (of fantaseren). Daarom een blik terug.

In november keek ik toevallig naar de video 'Windkracht 12, Stormschade en herstel in onze bossen' gemaakt door S. Nieuwenhuis in opdracht van het SBB over 'onze' stormen van '72 en '73. Deze bijzondere film toonde enerzijds de schade in het bos en de paniek onder de bosbouwers en anderzijds de postieve effecten zoals de ontwikkeling van natuurlijke processen.

Het opruimen van het stormhout werd in eerste instantie gedaan met plaatselijke aannemers maar dezen bleken niet opgewassen (en opgeleid) voor dit werk. Zware oogstmachines met deskundig personeel werden uit het buitenland aangetrokken. De chauffeurs die onze bomen velden, onttakten en schilden, zie je op de film denken: "hoe kun je een bos hebben met zoveel kromme bomen?!"

De storm van november '72 velde bijna 1 miljoen m³ hout, in april was dit 0.5 miljoen m³. Vooral dit laatste hout moest worden opgeslagen omdat de industrie eenvoudig weg vol zat. Eén van de

*Stormschade in Frankrijk, de Ardeche december 1999
(Foto: Jim van Laar)*

problemen was dat al het dennenhout moest worden geschild 'om onze bossen te beschermen tegen een nieuw dreigend gevaar: de dennenscheerder' (ondertussen is de muziek aangezwollen).

Snelheid was dus geboden. Het ongeschilde hout werd op (enorm lage) stapels gelegd en in plastic gewikkeld. Maar ook het leger (de Genie) was actief. Op verschillende plaatsten in het bos schoven ze het stormhout en de stobben naar de zijkant. Vervolgens werd langhout secuur hoog opgestapeld (totaal 175.000 m³) en voor de conservering voorzien van beregningsinstallaties. Toen het meeste hout afgevoerd was, ging men (voorzover er plantsoen was)

veelal handmatig inplanten. Maar ook hier dreigde gevaar want 'het aantal wild was schrikbarend hoog'. Het plantsoen werd ingepakt in plastic hoezen ter bescherming tegen reeën en konijnen en het geheel werd omrasterd.

Tijdens het bekijken van de film voelde je de paniek van "hoe moet dat?" en diezelfde paniek en onduidelijkheid is weer terug. Want het is de vraag of het herbebossingsplan van Frankrijk bijvoorbeeld wel in 10 jaar realiseerbaar is.

Renske Schulting